

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı
31 Ocak 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

Sayfa

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, İsrail'in Gazze'deki devam eden saldırılarına, Güney Afrika Cumhuriyeti'nce saldırılara ilişkin açılan davaya, İsrail'in Lübnan, Suriye ve Yemen'e yönelik saldırılarına ve bu saldırıların etkilerine, Kafkaslarda yaşanan gelişmelere, KKTC'de bulunan BM Barış Gücünün görev süresinin uzatılmasına ilişkin karar sürecinde yaşananlara ve KKTC'de yaşanan sel felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileklerinde bulunduklarına, 28 Ocak 2024'te İstanbul'da bir kiliseye düzenlenen terör eylemine, Komisyonun gerçekleştirdiği faaliyetlerine ve bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, İç Tüzük'ün 35'inci maddesine ve İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'le ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, CHP Grubundan Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Yunus Emre'ye "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan uygun bulma kanun tekliflerine ve bunların görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın konuşmasında temas ettiği Gazze'deki durumla ve hafta sonu bir kilisede yaşanan saldırıyla ilgili görüşlerini paylaştığına, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'le ilgili basına yansıyan habere, sonrasında yaşanan dava sürecine ve kendisinin bu konuyla ilgili verdiği yazılı soru önergesine ilişkin açıklaması

2.- Gaziantep Milletvekili Ali Şahin'in, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, İsveç'in NATO'ya üyeliğinin kabulüne ve Türkiye'nin ABD'den alacağı F-16'larla ilgili haberlere ilişkin açıklaması

5.- Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in, İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/49)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/13)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1648)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1652)

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında "Tercihli Ticaret Anlaşması"nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna

Dair Kanun Teklifi (2/1765)

7.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1836)*

8.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1611)*

9.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1607)*

10.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1608)*

11.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1609), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre)*

12.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1613), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre)*

13.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/52)*

14.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1629)*

15.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1636)*

16.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı*

Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1630), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre)

V.- KARARLAR

1.- Dışişleri Bakanlığının, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/1611) Komisyon gündeminden çıkarılması talebine ilişkin karar

2.- Dışişleri Bakanlığının, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/52) Komisyon gündeminden çıkarılması talebine ilişkin karar

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

5'inci Toplantı

31 Ocak 2024 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışışleri Komisyonu saat 15.11'de açıldı.

Komisyon Başkanı Fuat Oktay,

İsrail'in Gazze'deki devam eden saldırılarına, Güney Afrika Cumhuriyeti'nce saldırılara ilişkin açılan davaya, İsrail'in Lübnan, Suriye ve Yemen'e yönelik saldırılarına ve bu saldırıların etkilerine, Kafkaslarda yaşanan gelişmelere, KKTC'de bulunan BM Barış Gücünün görev süresinin uzatılmasına ilişkin karar sürecinde yaşananlara ve KKTC'de yaşanan sel felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileklerinde bulunduklarına, 28 Ocak 2024'te İstanbul'da bir kiliseye düzenlenen terör eylemine, Komisyonun gerçekleştirdiği faaliyetlerine ve bugünkü gündemine,

İç Tüzük'ün 35'inci maddesine ve İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'le ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine,

CHP Grubundan Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Yunus Emre'ye "Hoş geldiniz." dediğine,

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan uygun bulma kanun tekliflerine ve bunların görüşölme usulüne,

İlişkin açıklama yaptı.

İstanbul Milletvekili Yunus Emre, Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın konuşmasında temas ettiği Gazze'deki durumla ve hafta sonu bir kilisede yaşanan saldırıyla ilgili görüşlerini paylaştığına, Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'le ilgili basına yansıyan habere, sonrasında yaşanan dava sürecine ve kendisinin bu konuyla ilgili verdiği yazılı soru önergesine,

Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim,

İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı, İsveç'in NATO'ya üyeliğinin kabulüne ve Türkiye'nin ABD'den alacağı F-16'larla ilgili haberlere,

İlişkin açıklama yaptı.

Cumhurbaşkanlığınca TBMM Başkanlığına sunulan, 27'nci Yasama Döneminde görüşölmediğinden kadük kalan,

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un,

Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/49),

Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/13),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1648),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1652),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1607),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1608),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1629),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1636),

Tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında “Tercihli Ticaret Anlaşması”nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1765),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1836),

Tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Dışişleri Bakanlığının,

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/1611) Komisyon gündeminden çıkarılması talebi,

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/52) Komisyon gündeminden çıkarılması talebi,

Kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1609), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre),

Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1613), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre),

Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1630), (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre),

Tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlayarak, İç Tüzük'ün 77'nci maddesi kapsamında önceki dönem Komisyon raporunun ve metnin benimsenmesi oylanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 16.58'de toplantıya son verildi.

31 Ocak 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.11

BAŞKAN: Fuat OKTAY (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa CANBEY (Balıkesir)

SÖZCÜ: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

KÂTİP: Derya BAKBAK (Gaziantep)

BAŞKAN FUAT OKTAY – Dışişleri Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Değerli Bakan Yardımcımız, ilgili kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları, değerli katılımcılar; Dışişleri Komisyonumuzun 28’inci Yasama Döneminin 7’nci Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Görüşmelere başlıyoruz.

Bugün ele alacağımız gündem maddeleri 26 Ocak 2024 Cuma günü sizlere dağıtılmış durumdaydı. Ayrıca yine “Türkiye Büyük Millet Meclisi” uzantılı e-posta adreslerinize de gönderilmiştir.

Yine, müsaadelerinizle gündeme geçmeden önce birkaç hususta görüşlerimizi paylaşmak isterim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay’ın, İsrail’in Gazze’deki devam eden saldırılarına, Güney Afrika Cumhuriyeti’nce saldırılara ilişkin açılan davaya, İsrail’in Lübnan, Suriye ve Yemen’e yönelik saldırılarına ve bu saldırıların etkilerine, Kafkaslarda yaşanan gelişmelere, KKTC’de bulunan BM Barış Gücünün görev süresinin uzatılmasına ilişkin karar sürecinde yaşananlara ve KKTC’de yaşanan sel felaketi nedeniyle geçmiş olsun dileklerinde bulunduklarına, 28 Ocak 2024’te İstanbul’da bir kiliseye düzenlenen terör eylemine, Komisyonun gerçekleştirdiği faaliyetlerine ve bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY – Değerli arkadaşlar, 2024 yılının ilk Dışişleri Komisyonu toplantısını yapıyoruz; hoş geldiniz.

Son toplantımızı gerçekleştirdiğimiz 26 Aralıktan bu yana bölgemizdeki kriz ortamı ne yazık ki daha da derinleşmiş ve genişlemiş bulunuyor.

İsrail saldırganlığı ve bazı ülkelerin bu saldırganlığa ısrarla vermekte olduğu şartsız destek, kalıcı bir ateşkes sağlanmasını engellemekte. İsrail’in acımasızlığı ve pervasızlığıyla artık soykırım boyutuna ulaşan saldırıları, uluslararası toplumu, ilkeler ve çıkarlar üzerine politika yapan iki ana kampa ayırmaya başlamış durumda. Uluslararası Adalet Divanının Güney Afrika Cumhuriyeti tarafından İsrail’in Gazze’deki katliamlarının ve saldırganlığının “soykırım” olarak tespiti için açılan davada ihtiyati tedbir kararı almış bulunması, artık tüm ülkelerin bu ayırımın ne tarafında konumlandıklarını daha da önemli kılmakta. Bu kararı olumlu değerlendiriyoruz. Başta çocuklar, bebekler, hastalar, yaşlılar, kadınlar, hiçbir ayırım gözetmeksizin bunlar olmak üzere 26 binden fazla sivilin hayatını kaybettiği Gazze’deki İsrail saldırılarının sonlanmasını sağlamasını temenni ediyoruz bu mahkeme kararının. Tüm ilgili örgüt ve ülkeleri de İsrail saldırılarının derhâl ve kalıcı olarak durdurulması için çaba göstermeye davet ediyoruz. Bu gelişmelere rağmen Gazze’de masum siviller İsrail saldırıları sonucunda hayatlarını kaybetmeye devam ediyor; sağlık hizmetleri çökme noktasında; gıda, su, ilaç dâhil temel ihtiyaçlar karşılanamamakta.

İsrail'in Lübnan, Suriye ve Yemen'e yönelik saldırıları, seyrüsefer güvenliğinin sağlanması gerekçesiyle Kızıldeniz'de konuşlanan uluslararası deniz unsurlarının Yemen'deki Husi unsurlarını hedef alması yine bölgemiz açısından endişe verici bir durum oluşturmaya devam ediyor. Kafkaslardaysa Ermenistan hâlâ Azerbaycan'la kalıcı bir barış anlaşması imzalamış değil. Burada maalesef bölge dışı ülkelerin Ermenistan'ı yanlış yönlendiren mesajları olumsuz bir etki yaratıyor. Azerbaycan'ı dezenformasyon ve karalama kampanyaları artarak devam ediyor. Balkanlarda Bosna Hersek'te seçim yasası çerçevesinde yaşanan siyasi gerilim ve Republika Srpska'nın ülke bütünlüğünü zedeleyen tutumu büyüyecek bir kriz yaratma potansiyeline sahip. Kosova ile Sırbistan arasında yaşanan gerilim de benzer bir risk barındırmaktadır. Ukrayna'daki savaşın gidişatının belirsizliği ve Karadeniz'deki gelişmelere bölge dışı ülkelere artan ilgi de dikkatle takip etmemiz gereken bir diğer durum.

Son olarak, bütün bu gelişmelerin yanında Kıbrıs'ta bulunan Birleşmiş Milletler Barış Gücünün görev süresinin uzatılması sırasında KKTC makamlarının görüşünün alınmaması ve karar metnindeki tek taraflı ve gerçekleri yansıtmayan iddialar da KKTC'ye olan ve daima devam edecek desteğimizin önemini ortaya koyuyor. KKTC makamlarının bu konudaki açıklama ve tutumlarının destekçisiyiz, sonuna kadar destekliyoruz. Bu çerçevede, yine bu vesileyle de KKTC'de şiddetli fırtına ve yoğun yağış sonucunda yaşanan sel nedeniyle de şahsım ve Komisyon üyelerimiz adına geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. Yine, zarar gören tüm Kıbrıslı kardeşlerimizin Türkiye olarak da sonuna kadar yanlarında olacağımızı buradan da bir kez daha ifade etmek isteriz.

Bu uluslararası gelişmelerin yanında, istikrar ve huzurumuzu bozmaya yönelik terör tehdidi de sürekli hazır olmamızı ve mücadelemizin kararlılığının ne kadar önem arz ettiğini göstermekte. Geçtiğimiz pazar günü İstanbul'da bir kiliseye düzenlenen provokatif bir terör eylemi yaşadık. Eylemde hayatını kaybeden vatandaşımızın ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyor, olay sırasında kilisede bulunan Polonya'nın İstanbul Başkonsolosu ve ailesine de ayrıca geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. Güvenlik güçlerimizi, olayın süratle aydınlatılması ve faillerinin yakalanması için yürüttükleri başarılı çalışma nedeniyle de tebrik ediyorum. Çağımızın gerçeği hâline gelmiş, terörden en çok çekmiş, terörün yarattığı acıları ve hain yüzünü iyi bilen bir ülkeyiz. Bu nedenle, terörün kaynağı nereden olursa olsun her türüyle kararlılıkla mücadele etmeye devam edeceğiz. Huzurumuzu, birliğimizi hedef alan hiçbir terör eyleminin başarılı olmasına izin vermedik, vermeyeceğiz. Türkiye Cumhuriyeti bu konuda hem gerekli kararlılığa hem de bununla mücadele için gerekli kudrete sahiptir.

Dışişleri Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli arkadaşlar; Dışişleri Komisyonu olarak 26 Aralık'taki son toplantımızdan bu yana Hırvatistan Dış ve Avrupa İşleri Bakanını, Cezayir'in Ankara Büyükelçisini, KKTC Cumhuriyet Meclisi İdari, Kamu ve Sağlık İşleri Komitesini ve Kuveyt Meclisi Türkiye Dostluk Grubunu ağırlamış bulunuyoruz. Öte yandan, bu dönemde Komisyonumuzda görüşülerek Genel Kurula sevk edilen anlaşmalardan 3'ü daha onaylanarak yasalaşmış durumda. Böylece 28'inci Yasama Döneminde Genel Kurulda onaylanarak kanunlaşan anlaşma sayısı 32'ye ulaşmış oldu. Komisyonunda görüşülüp rapora bağlanan ve Genel Kurul gündeminde yer alan anlaşma sayısı ise hâlihazırda 39'dur. Bugünkü toplantımızın gündeminde de yine toplam 20 uygun bulma kanunu yer almakta.

Müsaadelerinizle şimdi gündeme geçeceğiz.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Gündeme geçmeden önce bir söz talebim vardı.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Tabii, buyurun lütfen.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın konuşmasında temas ettiği Gazze'deki durumla ve hafta sonu bir kilisede yaşanan saldırıyla ilgili görüşlerini paylaştığına, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'le ilgili basına yansıyan habere, sonrasında yaşanan dava sürecine ve kendisinin bu konuyla ilgili verdiği yazılı soru önergesine ilişkin açıklaması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Öncelikle, tabii sizin de konuşmanızda temas ettiğiniz Gazze'deki durum ve hafta sonu bir kilisede yaşanan hain saldırıyla ilgili görüşlerinizi ben de paylaştığımı belirtmek istiyorum.

Size de hayırlı olsun demek istiyorum, ben Komisyona tekrardan katıldım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Size de hayırlı olsun bu vesileyle, ben birazdan tebrik edecektim sizi.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şu nedenle söz aldım: Biz tabii Dışişleri Bakanlığımıza çok önem veriyoruz çünkü Dışişleri Bakanlığı ülkemizin yurt dışında temsili, Türkiye'nin menfaatlerinin korunması bakımından çok özel bir kuruluş ve tabii geçmişte de hain saldırılarla karşı karşıya kalmış, şehitler vermiş bir güzide kuruluşumuz. Böyle bir Bakanlığımızın, bu kadar önemli bir Bakanlığımızın yönetiminin de tabii, Türkiye'yi temsil etmek bakımından çok özel nitelikleri haiz olması gerekir diye düşünüyoruz.

Bu açıklamayı şu nedenle yaptım: Bakınız, geçtiğimiz yıl mart ayında basına bir haber yansıdı, Halk TV'de Gazeteci Seyhan Aşar bir yazısıyla Sayın Bakan Yardımcısı, şu anda toplantımıza katılım göstermiş bulunan Sayın Bakan Yardımcısı hakkında bir iddia ortaya attı. O gün toplantımız vardı ve ben bunu kendisine sordum. Bana dediler ki: “Tutanaklardan bunlar izlenebilir, benim açıklamam var.” Dedim ki: “Açıklamanıza ben baktım, bir açıklamanız yok.” Sonra “Avukatım bir açıklama yapacak.” dediler ve bir vakit sonra avukatın basına açıklaması yansıdı, açıklamada 2020 yılında bir şirket devri gerçekleştiği söylendi ve dört ay sonra da tamamının devredildiği açıklamada belirtildi ve ilgili gazeteci arkadaşımıza yönelik çok ağır suçlamalar bu açıklamada gündeme getirildi.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Basını dışarı alabiliriz arkadaşlar.

Teşekkür ediyoruz.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Geçtiğimiz günlerde bu konuyla ilgili Sayın Bakan Yardımcısının açtığı dava sonuçlandı, daha doğrusu dava 16. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından reddedildi ve yine bu kararda davalı vekilinin şu açıklamasının altını çizmek istiyorum: “Cevap dilekçemizi tekrar ediyoruz. Resmî belgeden bahsederken KKTC Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesi tarafından düzenlenen belgeden bahsedilmektedir. Bu belgeye göre Halil Falyalı'nın hakkında yakalama kararı varken davacı ile bir şirkette hissedar olduğu anlaşılmaktadır. Davacı o zaman da Dışişleri Bakan Yardımcısıdır.”

Şimdi, bakın, bu okuduğum açıklama karar metninden. Şimdi, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu konuyla ilgili ben bir milletvekili olarak zatalinize soru yöneltmişim, yazılı soru önergem yanıtlanmamış, hâlâ Meclisin arşivinde bu konuyla ilgili benim yanıtlanmayan soru önergem duruyor. Ben bunu şahsî merakımı gidermek için sormuyorum yani Türkiye'nin saygınlığı mevzubahis, bununla ilgili bir soru soruyorum, benim sorum yanıtlanmıyor. Gazeteciye o günün parasıyla 250 bin liralık dava açıyorsunuz. Bunun adı nedir biliyor musunuz? Bunun adı “gazeteciye korkutmaya çalışmak”tır. Bir gazeteci düşünün yani kıt kanaat imkânlarla geçinen bir insana 250 bin liralık dava açıyorsunuz korkutmak için, o davadan da bu karar ortaya çıkıyor. Sorularımızı yanıtlamıyorsunuz. “Açıklama” dediğiniz avukatınızın açıklamasında “Devralacak kişiler hakkında sorgulama yapmış; arama, tutuklama, yakalamaya dair bir bilgi edinememiştir.” diyorsunuz. Mahkeme kararında ilgili

kişiyile ilgili o tarihte yakalama kararı olduğu belirtiliyor. Yani kusura bakmayın ama siz bizleri, milletvekillerini, gazetecileri kandırma cüretini kendinizde nasıl buluyorsunuz? Niye bu sorularımıza yanıt verilmiyor? Niye bu sorularımız yanıtız kalıyor? Şimdi ben bunları söyledim; ya, çok merak ediyorum, yine yanıtız mı kalacak acaba? Bu mahkeme kararı hakkında ne düşünüyorsunuz? Niçin bir gazeteciye 250 bin liralık dava açtınız böyle bir konuyla ilgili?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Yunus Bey kardeşim, özür diliyorum ama bu bizim Dışışleri Komisyonumuzun bir gündemi değil.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Gündemidir efendim, burada Bakanlığı temsilen bulunuyor.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Katılmıyorum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Hayır, Sayın Bakan Yardımcısı Bakanlığı temsilen bulunuyor. Ben başta da söyledim, biz Dışışleri Bakanlığına büyük önem...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Kendisini temsilen değil, Bakanlığı temsilen bulunuyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bakanlığı temsilen bulunuyor, Bakanlığı temsilen bulunuyor. Bu bizim şahsi bir davamız değildir, “Halil Falyalı” isimli...

BAŞKAN FUAT OKTAY – Şimdi bir toparlayalım, toparlayalım lütfen.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Evet, toparlıyorum Sayın Başkanım.

Ben, müsaadenizle, yönelttiğim 14 Mart tarihli yazılı soru önergesindeki sorularımı okumayacağım ama 10 tane sorum var burada, ben bu soruların peşindeyim, bunların yanıtlarını bekliyorum. Gazeteciye yaptığınız gibi acaba bizde de mi korkutacak tedbirler düşünüyorsunuz? Ama gazeteci korkmadı, karşınıza dikildi, doğruları söyledi. Açıklamanızı ben merak ediyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ederim.

Siz söz mü istediniz?

2.- Gaziantep Milletvekili Ali Şahin'in, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Ben söyleyeceğimi söyledim.

Açıkçası şöyle: Yunus Bey kardeşimle biz çeşitli platformlarda, hem Dışışleri Komisyonunda hem AKPM'de görev yaptık. Dışışleri Komisyonunun bugüne kadar hep bir ağırlığı var, kendisi de zaten girişte bahsetti ama benim Yunus Bey'den dinlediğim konu biraz şahsileşmiş Bakan Yardımcımızla, mahkemelere taşınmış bir mesele. Bunun Dışışleri Komisyonumuzun gündem konusu olmaması gerekirdi diye fikrimi buradan belirtmek isterim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Peki.

Bununla ilgili aslında soru önergesi verdiğinizi söylediniz zaten.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Yaklaşık bir yıldır sorularım yanıtlanmadı.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dolayısıyla belki o çerçevede bunu, Genel Kuruldaki sorulan soru önergelerini takip etmekte fayda var. Şimdi başka bir konuya girdiğimizde buradan çıkmamız ve kendi gündemimize girmemiz bayağı zor olur.

Sizin söyleyeceğiniz bir şey var mı bununla ilgili?

3.- Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM - Başkanım, daha önceden de Sayın Vekilime bunu ifade etmiştim, yargıya intikal eden bir konu.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Efendim, sonuçlandı yargıda.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sonuçlandığını bilmiyorum, avukatım takip ediyor. Eğer böyle sonuçlandıysa itiraz hakkım vardır, itiraz hakkımı da üst mahkemede kullanırım.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, İç Tüzük'ün 35'inci maddesine ve İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasın Ekrem Serim'le ilgili açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY – Şimdi, bununla ilgili olarak İç Tüzük'ün 35'inci maddesinden de bir konu hatırlatıldı. Orada da “Komisyonlar kendilerine havale edilenler dışında kalan işlerle uğraşamazlar.” tarzında bir şey var dolayısıyla bununla ilgili bir konu varsa yine Genel Kurulda soruşturma önergeleriyle ve diğer usule uygun şekilde yürütebiliriz. Şimdi Bakanlığı temsilen gelen bir arkadaşımızı tek taraflı sorgulamaya dönüştürsek burayı, bunun içinden çıkılmaz hâle gelir diye düşünüyorum. Çünkü bu defa, tüm bakanlıklarla ilgili herhangi bir konuda burayı farklı bir şeye dönüştürmenin anlamı olmaz yani kendi gündemimizden, ilgi alanımızdan tamamen çıkmış oluruz o zaman.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım, benim zatıalinize saygım var, açıklamanızı da yeterli buluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

3.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, CHP Grubundan Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Yunus Emre'ye “Hoş geldiniz.” dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY - Bu vesileyle, ben, gündeme geçmeden önce -biraz önce tebrik ettim ama- bir kez daha hatırlatmak istiyorum: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığının, İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca, Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin 17 Ocak 2024 tarihinde Dışışleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin husus Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 50'nci Birleşiminde bilgiye sunulmuş ve Dışışleri Komisyonunda boş bulunan ve CHP grubuna düşen 1 üyeliğe İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre seçilmiştir. Kendilerine tekrar hoş geldiniz diyorum, hayırlı olsun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, gündeme geçmeden ben de bir soru sorabilir miyim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun lütfen.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, İsveç'in NATO'ya üyeliğinin kabulüne ve Türkiye'nin ABD'den alacağı F-16'larla ilgili haberlere ilişkin açıklaması

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biliyorsunuz, İsveç'in NATO'ya üyeliğiyle ilgili Genel Kurulda bir karar alındı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İsveç'in NATO'ya üyeliğe kabulünü onaylamış oldu. Bu konuyla alakalı özellikle diplomatik çevrelerde Türkiye'nin F-16 alımı ya da modernizasyon kitleri alımı da sürekli gündeme getirilmeye devam ediliyor özellikle Amerika Birleşik Devletleri kaynaklı olarak. Dün Yunanistan'ın saygın gazetelerinden birinde, eKathimerini'de Vassilis Nedos imzalı bir haber çıktı. Haber özetle şunu söylüyor: Güvenilir diplomatik kaynaklardan gazetenin almış olduğu bilgiye göre Türkiye'nin F-16 alımında, Amerika Birleşik Devletleri'nin, bu F-16'ların NATO görevleri dışında uçamayacakları ya da Yunan adaları üzerinde uçamayacakları konusunda bir madde, şerh ya da buna benzer bir şey var, bir kısıt var deniliyor. Böyle bir şey var mı? Gündeme gelmişken onu soralım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dışişleri Bakanlığımızın bu konuyla ilgili bir görüşü var mı? Yani bizde Komisyon olarak, Komisyon Başkanı olarak da bende böyle bir bilgi yok. Böyle bir şeyi Türkiye'nin kabul etmesi de mümkün değil diye düşünüyorum.

5.- Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in, İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Bizde böyle bir bilgi yok Başkanım, bize aksettirilen böyle bir bilgi yok.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY – Dolayısıyla bir gazetecinin kendi yorumlaması şeklinde demek ki. Yani Türkiye artık bu tür şartları kabul edebilecek bir ülke değil, onun çok ötesine geçtik. Biraz daha zorlarlarsa zaten, fazla kalmadı yani 30'lardan sonra inşallah burada da ihtiyacımız kalmayacak diye ümit ediyoruz, tüm gayretler de bu yönde.

5.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan uygun bulma kanun tekliflerine ve bunların görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY – Şimdi gündemimizde uygun bulma kanun teklifleri kapsamında toplam 20 teklif var, bu tekliflerin görüşülmesi yer almakta.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi kapsamında 4 teklif yer almaktadır. Söz konusu 4 anlaşma 27'nci Yasama Döneminde Komisyonumuzda kabul edilmiş ve muhalefet şerhi verilerek rapora bağlanmıştır. Bahse konu anlaşmalar Genel Kurul gündemine girmiş ancak seçim süreci nedeniyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır. Bu anlaşmalar, ülkemizin menfaatleri anlamında onaylanması elzem olan, ikili ilişkilere önemli katkılar sağlayacak anlaşmalardır.

Kanun tekliflerinin görüşmelerine geçmeden önce uygun bulma kanun tekliflerinin tümü üzerinde görüşülme usulüne ilişkin de yine her zaman olduğu gibi kısaca bilgi vermek istiyorum: Gündemimizde yer alan uygun bulma kanun teklifleri genel görüşme usulüne göre yapılacaktır. Bu çerçevede, ilgili kanun teklifinin tümü üzerinde görüşme açarak Dışişleri Bakanlığı temsilcimize, ardından, ihtiyaç hâlinde anlaşmayı imzalayan kurum temsilcisine söz vereceğiz; akabinde, Komisyon üyelerimizin görüşlerini alarak tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlayacağız. Geçen dönem Komisyonunda kabul edilen ve muhalefet şerhi bulunan 4 kanun teklifi için, İç Tüzük'ün 77'nci maddesi kapsamında, önceki dönem Komisyon raporunun benimsenmesinin uygun olacağı kanaatindeyim. Bu kapsamda, ilgili kanun teklifinin tümü üzerinde görüşme açarak görüşmelerimizi yapacağız; ardından, önceki dönem Komisyon raporunu ve metnin benimsenmesini oylamaya sunacağız.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18) ()*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 1'inci sırasında (2/18) esas numaralı Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

6/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi 27'nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 19 Haziran 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/18) esas numaralı Teklif aynı tarihte esas Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Dışişleri Bakan Yardımcımız Sayın Yasin Ekrem Serim'e teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmesi için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Serim.

DİŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri Bakanlığımız adına saygıyla selamlıyorum.

Kâr amacı gütmeyen bir uluslararası sivil toplum kuruluşu olan Deniz Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği 1957 yılında kurulmuş uluslararası bir teknik kuruluştur. Birlik dünyanın her yerinde seyir yardımcıları otoritelerini, üreticileri, danışmanları, bilim ve eğitim enstitülerini bir araya getirerek deneyimlerini ve başarılarını paylaşmayı amaç edinmiştir. Ülkemiz, teşkilata 1958 yılında ulusal üye olarak katılmış, ayrıca 2006 yılından bu yana Birlik Konsey üyeliğine 5'inci kez seçilmiştir. 2014 yılında gerçekleştirilen Birliğin Genel Kurulunda 21'inci yüzyıldaki hedeflerin en iyi şekilde gerçekleştirilmesini teminen teşkilatın hükûmetler arası kuruluş statüsünün en kısa sürede elde edilmesine yönelik karar alınmıştır. Nihai sözleşme metni 2020 Şubat ayında Kuala Lumpur'da düzenlenen diplomatik konferans sonrasında katılımcı ülkelerin temsilcileri tarafından imzalanan Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi Diplomatik Konferansı Nihai Senedi'nin eki olarak kabul edilmiştir.

Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi'ni ülkemiz 23 Kasım 2021 tarihinde imzalamıştır. Hâlihazırda sözleşmenin 27 onay, kabul ve katılımı bulunmaktadır. Ülkemizce sözleşmenin mümkün olan en kısa sürede onaylanması uygun bulunduğu takdirde, ülkemizin sözleşmeyi yürürlüğe sokacak ilk 30 ülke arasında yer almasının sağlanmasının yanı sıra, 17-21 Haziran 2024 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilecek Birlik Konseyi 80'inci Toplantısında ev sahibi sıfatıyla sözleşme onay sürecimizin tamamlandığı da ilan edilebilecektir. Birliğin uluslararası ve diplomatik alanda taşıdığı statü ve prestijin yanı sıra, bölgemizde seyir güvenliğinin artırılmasına yönelik stratejik hedeflerimizin gerçekleştirilmesi ve yürütme organında daha aktif yer alarak kararlarda etkin rol alma misyonumuzun sürdürülmesi açısından da kuruluşun hükûmetler arası statüye kavuşması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda, söz konusu sözleşmenin onay sürecinde yüce Meclisimizin desteği beklenmektedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

(*) (2/18) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Şimdi de teklifle ilgili söz almak isteyen veya sorusu olan arkadaşımız varsa söz verebilirim, yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**ULUSLARARASI DENİZ SEYİR YARDIMCILARI TEŞKİLATI SÖZLEŞMESİNİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 23 Kasım 2021 tarihinde Paris'te imzalanan "Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi"nin beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – 2'nci maddeyle ilgili söz almak isteyen? Söz isteyen yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/18) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/49) (*)

(*) (2/49) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 2’nci sırasında (2/49) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

2/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması 27’nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 19 Haziran 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak TBMM Başkanlığına sunulmuştur. (2/49) esas numaralı Teklif aynı tarihte esas Komisyon olarak Komisyonumuza, tali Komisyon olaraksa Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Sayın Serim, bilgi verebilir misiniz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun kıymetli üyeleri; dış politikamızın ana hedeflerinden birini teşkil eden Afrika’yla ilişkilerimizin karşılıklı fayda temelinde geliştirilmesi doğrultusunda ve yürüttüğümüz çalışmalar çerçevesinde Angola’yı önemli bir ortağımız olarak görmektedir. İş insanlarımız Angola’da tarım, madencilik, enerji, altyapı, inşaat ve güvenlik alanlarında gerçekleştirdikleri projeler vasıtasıyla önemli rol oynamaktadır. İkili ticaret hacmimizi 500 milyon ABD dolarına ulaştırmayı hedeflemekteyiz.

Angola Cumhuriyeti’yle imzalanan hava ulaştırma anlaşması, sivil havacılık alanındaki ilişkilerimizi havacılık alanındaki güncel gelişmelerle uyumlu bir temele dayandırmanın yanı sıra, ülkemizin sivil havacılık alanındaki haklarının korunması açısından da olumlu düzenlemeler içermektedir.

Anlaşma, hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi, diğer vergi ve harçlardan muafiyet olanağı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, havalimanı hizmetleri ve diğer hizmetler, taşıyıcılarımıza, diğer yabancı şirketlere sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı şekilde sunulamayacaktır. Mali hükümler bağlamında, taşıyıcılarımızın artan gelirlerini ülkemize transfer olanağı bulunacaktır.

Anlaşma, iki sivil havacılık makamının onayına bağlı olarak hava yolu taşıyıcılarına 5’inci trafik hakkı uçuş geliştirme imkânı tanımaktadır. Örnek vermek gerekirse İstanbul’dan Luanda’ya Angola’ya hareket eden bir uçak Luanda’dan yolcu alıp daha sonra Pretorya’ya, Güney Afrika’ya geçebilecektir. Anlaşma iki ülke taşıyıcıları arasında kod paylaşımı anlaşmasına da imkân sağlamaktadır.

Anlaşmanın yüce Meclisimiz tarafından onaylanmasının sivil havacılığın yanı sıra Afrika Kıtası’yla gelişmekte olan ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki iş birliğimize katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklif hakkında söz almak isteyen veya sorusu olan arkadaşımız var mı?

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Ben.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkanım, 13 Ekim 2021 tarihinde Türk Hava Yollarının Angola’nın başkentine uçmaya başladığı bilgisi var. 2021’den bugünkü tarihe kadar, 2024’e kadar bu anlaşma Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmamış ve Resmî Gazete’de yayımlanmamış olduğu için Türk Hava Yollarının Angola’ya yapmış olduğu seferlerle ilgili herhangi bir sorun ortaya çıkmış mıdır? Çıktıysa yasal dayanağı nedir, nasıl çözülmüştür, hangi yasal dayanağa göre çözülmüştür?

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Serim, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Vekilim, Sayın Başkanım; MoU anlaşması çerçevesinde havacılık konusundaki bu süreç başlamış oluyor, o yüzden bir sorun olmadı şimdiye kadar. Türk Hava Yollarının ve sivil havacılıkta faaliyet gösteren diğer hava yolu şirketlerinin tüm uçuşları bu çerçevede ilerledi bugüne kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Başka söz almak isteyen veya sorusu olan arkadaşımız? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE ANGOLA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 27 Temmuz 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 3’üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen, sorusu olan arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/49) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat’ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/13)**

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 3'üncü sırasında (2/13) esas numaralı Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

6/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması 27'nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 19 Haziran 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/13) esas numaralı Teklif aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olaraksa Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifle ilgili bilgilendirme için Dışişleri Bakan Yardımcısı Sayın Serim, sözü size veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAŞİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, kıymetli üyeler; Türk Devletleri Teşkilatı üyeleri arasında ulaştırma alanında ilişkilerin geliştirilmesi için çeşitli iş birliği mekanizmaları mevcuttur. Bu kapsamda, 2014'te, Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması müzakereleri başlatılmıştır. 11 Kasım 2022 Semerkant Zirvesi çerçevesinde Türk Devletleri Teşkilatına üye ülkeler arasında imzalanmıştır. Zirve marjında ayrıca Türk Devletleri Teşkilatı Ulaştırma Bağlantısallığı Programı da kabul edilmiş, 3 Kasım 2023 tarihinde düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı Astana Zirvesi marjında programın hayata geçirilebilmesi için ortak eylem planı imzalanmıştır.

Ülkemiz ulaştırma bağlantısallığının güçlendirilmesine büyük önem vermektedir. Bu kapsamda, son on beş yılda, toplam 100 milyar dolara varan projeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Doğu ve Batı arasında tarihi koridorların kavşağında yer alan konumumuzla Hazar Geçişli Doğu-Batı-Orta Koridor Girişimi'ne de ülkemiz öncülük etmektedir. Türk Devletleri Teşkilatı bünyesinde ulaştırma bağlantısallığı çerçevesinde gerçekleşen bu çalışmalar bölgesel bağlantısallık ve ilişkilerin güçlendirilmesiyle çok modlu ulaştırma koridorlarının geliştirilmesi bağlamında önem taşımaktadır.

Anlaşmanın yüce Meclisimiz tarafından onaylanması ülkemizin ulaştırma alanındaki merkezi konumunu pekiştirme ve Türk dünyasının kardeşlik bağlarıyla iş birliğini güçlendirmeye önemli katkıda bulunacaktır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurun Kani Bey.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Ben Ulaştırma Bakanlığımızın temsilcisine bir soru soracaktım.

Şu anda Avrupa'da bir lokasyondan, diyelim Brüksel'den herhangi bir şekilde çıkan bir kargonun -ya da tersi de olabilir- Taşkent'e ya da Astana'ya varma şeyi nedir yani aralıksız olarak bu ulaştırma şu anda kombine bir şekilde yapılıyor mu?

(*) (2/13) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRÜ MURAT BAŞTOR – Şu anda Avrupa istikametinden Asya istikametine gerek kara yoluyla gerek demir yoluyla bir yere kadar ve deniz limanlarını da kullanarak taşıma yapılabilir. Ülkemiz de bu rotada önemli bir rol oynuyor. Taşımada herhangi bir problem yok.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Peki, bu tercih edilen bir rota mı?

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DÜZENLEME GENEL MÜDÜRÜ MURAT BAŞTOR – Şöyle: Sayın Vekilim, özellikle pandemi sonrası ve Rusya-Ukrayna krizi sonrası kuzey koridorları oldukça sıkıntıya uğradı ve Türkiye -bizim de sürekli Hükümetimizin programında da dile getirildiği gibi- orta koridor bu son yıllarda çok daha önem önemli hâle geldi ve son iki yılda, daha önce ülkemizden transit geçmeyen ülkeler de taşımacılık yapmakta, Türkiye sınırlarını kullanmakta, özellikle kara taşımacılığında. Pandemide Çin'deki kapanmalar, kısıtlamalar nedeniyle özellikle deniz yolundaki taşımalarda da meydana gelen aksaklıklar kara yolunun ve demir yolunun çok daha önemli olduğunu ortaya çıkardı ve özellikle, kara yolu taşımacılığında sayılarda çok ciddi artışlar gözlemliyoruz Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde, yol, otoyol ve sınır geçişlerimizde.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen, sorusu olan başka arkadaşımız? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1'inci maddesini okutuyorum:

**TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATINA ÜYE ÜLKELERİN HÜKÜMETLERİ ARASINDA
ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 11 Kasım 2022 tarihinde Semerkant'ta imzalanan “Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – 2'nci maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür

BAŞKAN FUAT OKTAY – 3'üncü madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/18) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

4.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1648) (*)*

BAŞKANFUATOKTAY – Gündemin 4'üncü sırasında (2/1648) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

6/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması 27'nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 3/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak TBMM Başkanlığına sunulmuştur. (2/1648) esas numaralı Teklif aynı tarihte esas Komisyon olarak Dışışleri Komisyonuna, tali Komisyon olaraksa Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Dışışleri Bakan Yardımcımıza teklifle ilgili bilgilendirme için söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Malta'yla denizcilik alanındaki ilişkilerin düzenlenmesi, eş güdümün ve seyir güvenliğinin artırılması, ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olması öngörülmektedir. Anlaşma iki ülke arasında denizcilik alanındaki yatırımlar için çerçeveyi ve yasal zemini oluşturacak ikili iş birliği mekanizmalarını daha da kolaylaştıracaktır.

Taşımacılık faaliyetlerinde bürokratik engellerin asgariye indirilmesi, gemi adamı belgelerinin karşılıklı tanınması, gemi adamlarının limanda vizesiz karaya çıkma hakkı, taşımacılık faaliyetinde bulunan deniz araçlarının kaza yapması durumunda alınması gereken tedbirler ve denizcilik alanında ortaya çıkabilecek hukuki uyuşmazlıklara çözüm bulunması, deniz çevresinin korunması gibi muhtelif konularda iki ülke arasında eş güdüm sağlanması gibi kapsamlı iş birliği hedeflenmektedir.

Anlaşmayla, ayrıca, denizcilik ve liman idaresinde, gemi ve tersane inşası ile bakım, onarım ve modernizasyonunda, mesleki eğitim alanında ve deniz taşımacılığında bilgi, görüş ve tecrübe paylaşımı öngörülmektedir.

Bu kapsamda onay sürecindeki antlaşmamıza Yüce Meclisimizin desteği beklenmektedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(*) (2/1648) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili, buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Sayın Bakan Yardımcım, Malta küçük bir ülke ama denizcilik açısından stratejik bir ülke, etkili bir ülke; dolayısıyla, Malta'yla biz bir anlaşma yapmışız ve bu anlaşmayı 2015 tarihinde yapmışız. Niye 2024 tarihinde Komisyona geliyor, sekiz sene beklememizin nedeni neydi? Onu bir açıklarsanız sevinirim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Aslında bu soru belki bize sorulacak bir soru. İçeride konuştuğumuz konu bu konuydu aslında, sürekli söylediğimiz şey, yani yürütme, Hükümet boyutunda... Yani olayın diğer tarafını bildiğim için bunu ben rahat açıklayabilirim. Mecliste -aslında tutanaklara da geçebilir bu, burada da bir mahzur yok- bir garnitür gibi görülen uluslararası anlaşmalar için aslında yürütme boyutunda, Hükümet boyutunda çok ciddi emek sarf edilmesi gerekiyor, yani gerek bürokratlar gerek Bakanlar gerek Hükümet... Diğer ilgili muhatap ülkeyle de ciddi emek sarf edildikten sonra bu tarafa geliyor, Meclise onaylanması için; diğer ülke kabul ediyor, biz bekletiyoruz yıllarca. Beklemesinin faturasını ya vatandaşımız ödüyor -çifte vergilendirme gibi düşünün- veya elde edilen hakkı biz kullanamamış oluyoruz. Yani burada da önemini tam olarak anlamamış olmamızdan kaynaklanıyor.

Şimdi, ben bunu çok yoğun olarak aslında grup temsilcilerimizle de, siyasi grup temsilcilerimizle de görüştüm; diğer taraftaki kayıpları bildiğim için yürütme boyutunda kendi grubumuzla da görüştüm. Sizlerden de herkes kendi grubuyla görüşürse, bunu Genel Kuruldan da geçirelim çünkü bu, bir garnitür değil, son derece ciddi bir emeğin ürünü. Bunu burada yıllarca bekletmemizle aslında buna emek veren tüm arkadaşlarımızın emeğine de bir saygısızlık etmiş oluyoruz.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) - Kazanımların da önüne geçmiş oluyoruz.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kazanımların da önüne geçmiş oluyoruz. Ben bunun için diyorum ki, özellikle de benim arkadaşlara talimatım şuydu: Geçmişten kalan neler varsa getirin, bunlar daha fazla beklemesin, karşı, muhatap ülke nezdinde Türkiye'nin saygınlığını da yok ediyor; bunları geçirelim ve de kazanımlarından da ülke faydalansın. Aslında bu, Bakanlıktan ziyade biraz daha bizi ilgilendiren bir konu. Böyle bir açıklamayı yapmış olayım.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Katılıyorum Sayın Başkanım yani bunların tamamı hem bizim saygınlığımız açısından hem ticareten bu işlerin yürütülmesi...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, kesinlikle yani belki Yunus Bey'e de bir açıklama olabilir hani görüştüğümüz konularla alakalı.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ben de belki bir şey ekleyebilirim Sayın Başkanım.

Size sevk edilen Meclis Başkanı tarafından ya da Meclis Başkanı tarafından sevk edilmemiş bulunan, Meclis Başkanlığında bulunan anlaşma sayıları hakkında bir bilgilendirme olursa...

BAŞKAN FUAT OKTAY – Memnuniyetle.

Biz şunu yaptık: Arkadaşlara gerekli talimatları verdik ve gerek Dışişleri Bakanlığını gerekse tüm Bakanlıkları uyardık -sözlü mü uyardık, yazılı mı bilmiyorum ama ben yazılı olarak gönderilmesini söylemiştim- bekleyen ne kadar anlaşma varsa, Meclise gönderilmeyen, tamamını bize göndermelerini ve yılın sonunda "Bu çok acil, hemen geçmesi gerekir." diyerek bizim gündemimizi belirlemelerine müsaade etmememizi... Gelsin, biz kendi gündemimizi kendimiz belirleyelim şeklinde bunu tamamen gönderdik.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Başkanlığa, değil mi?

BAŞKAN FUAT OKTAY – Evet, Başkanlığa bir an önce gelsin, Millet Meclisi Başkanlığına. Dolayısıyla biz orayla da görüşelim, bir an önce Komisyonumuza gelsin; biz de çok hızlı bir şekilde gidelim. Yani şu anda Komisyonunda 47 anlaşıma var bugün itibarıyla bekleyen ve sürekli de geliyor bir taraftan.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Komisyonu geldiğinde zaten inisiyatif Komisyonu geçmiş oluyor.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Evet, doğrudur.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – Mesela, burada sekiz yıl beklemiş Komisyonu gelmesi yani Komisyonu gelir, seçim olur, kadük olur, Meclis Genel Kurulunda kabul edilemez, bunlar olabiliyor ama sonuçta Komisyonu gelmesi sekiz yıl beklemiş Sayın Başkan.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Belki önceden gelmiş de Komisyonunda kadük kalmış, tekrar geri gitmiş olabilir; Meclise gelmesi önemli.

Sizde o bilgi var mı Sayın Serim?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Buyurun efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Mesela, sekiz yıl bekleyen anlaşma Meclise ilk defa mı gelmiş durumda, önceden gelip de kadük kalmış mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Başkanım, sizin söylediklerinize katkı olarak şunları da söyleyebiliriz: Biz karşı ülkedeki iç onay sürecini de takip ediyoruz. Şimdi, bir anlaşma imzalanıyor ama onların süreçleri de yavaş ilerlediği veya ilerlemediği için öncelikli olarak biz onu önceliklendirmiyoruz size iletmek adına. Daha doğrusu, o ülkedeki hareket tarzına biraz bakıyoruz.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Hayır ama bu spesifik şeyle ilgili, bu örnekten gidelim. Sekiz yıl bekleyen bir anlaşma Bakanlıkta mı bekledi geldi, Mecliste kadük kalıp tekrar iade mi edildi? Bize bununla ilgili net bir bilgi vererseniz memnun oluruz.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Dışışleri Komisyonuna havale edilmesi 6 Ocak 2023.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Anlaşmalar şöyle oluyor: Her yıl geri dönüyor, iade ediliyor, kadük kalanlar dönem itibarıyla iade ediliyor.

Kamil Bey, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben de aynı bağlamda, merakımı yenmek için uzman arkadaştan şimdi aldığım bilgiyi paylaşmak istiyorum. Acaba, bu bekleme süreci ilgili Bakanlıkta mı yoksa Meclis Başkanlığına gönderiliyor, Başkanlık makamında mı yoksa Başkanlık makamından komisyonlara gönderilip komisyonlarda mı kalıyor? Biraz önce 47 rakamından hareketle şunu ifade ettiler: Başkanlık makamına gelen bir teklif hiç bekletilmeden direkt Komisyonu geliyor. Dolayısıyla sanki bu gecikme süreci herhâlde ilgili bakanlıklarda ya da ön değerlendirme süreci biraz uzuyor gibi. Mesela, Sudan bağlamında biraz önce görüştük, son dakika gelişmelerinden hareketle bazen bir öteleme ya da geri çekme durumları dışında...

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Mütakabiliyet de aranıyor olabilir bazen.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sebebi çok yönlü olabilir. Dolayısıyla “Gelen bize iletiildiği için bizim o bağlamda artık o trafiği incelememize gerek yok çünkü orası bekletmiyor, direkt bize gönderiyor.” gibi bir bilgi alınca ben rahatladım, 47 bekliyormuş yani.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Yine de bununla ilgili net bilgi alalım Bakanlıktan.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – İletelim Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Özellikle belirli bir sürenin üzerinde yani üç yıl, dört yıl ve üzeri bekleyen anlaşmaların durumu nedir, gecikme nereden kaynaklanıyor?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – İletelim Başkanım size.

Bununla ilgili bir bilgi daha vereyim: Malta da iç hukuk onay sürecini 2021’de tamamlamış yani 2015’te imzalamış ama onların da yedi yıl sürmüş, onları da takip ederek biz onun üzerinde biraz değerlendirelim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Malta tarafında onaylanmış, öyle mi?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – 2021’de.

OĞUZ KAAAN SALICI (İstanbul) – 2021’de olabilir de şimdi biz bu anlaşmayı imzalamışız, anlaşmayı imzladığımız andan itibaren mesele iç hukukun işletilmesine kalıyor. Karşı tarafı bekliyor olmamızın bazı konularda, özellikle çatışmaların içinde olan ülkelerde bir anlamı olabilir ya da bir politika değişikliği olabilir ama şimdi, Avrupa Birliği ülkesi, denizcilik ülkesi ve biz denizcilik anlaşması yapıyoruz, Türkiye’nin dibinde bir ülke. Hani Afrika Kıtası’nda çok az ilişkimiz olan bir ülke olabilir, anlayışla karşılır; ben izah bulamadığım için sordum, hiçbir açıdan izah bulamıyorum. Biz bir Avrupa Birliği ülkesiyle, denizcilik ülkesiyle denizcilik anlaşması yapıyoruz, sekiz sene bekliyor; bunun bir izahını yapın arkadaşlar.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Haklısınız.

Sayın Özcan, buyurun lütfen.

TALİH ÖZCAN (Düzce) – Stratejik forumdur burası. Stratejikse bu hangi anlamda stratejik; ekonomik mi, siyasal mı, askerî mi, hangi anlamda? Bir de bunu öğrensek iyi olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Anlaşmaların içeriğiyle ilgili mi?

TALİH ÖZCAN (Düzce) – Evet.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Yani Malta’yla ilgili zaten bilgiyi aldık, diğerlerini de bir liste hâlinde alalım.

Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu olan, görüşü olan arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçiyorum.

Teklifin maddelerine geçilmesini oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MALTA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 23 Ocak 2015 tarihinde Valetta’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşım? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1648) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Gündemin 5'inci sırasına geçiyoruz.

5.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1652)**

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 5'inci sırasında (2/1652) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

19/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması 27'nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 3 Ekim 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/1652) esas numaralı Teklif, 4/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Sayın Dışişleri Bakan Yardımcısına teklifle ilgili açıklama için, bilgi vermesi için söz veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Senegal'le denizcilik alanındaki ilişkilerin düzenlenmesi, eş güdümün ve seyir güvenliğinin artırılması, ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olması öngörülmektedir. Anlaşma, iki ülke arasında denizcilik alanındaki yatırımlar için çerçeve ve yasal zemin oluşturacak, ikili iş birliği mekanizmalarını da kolaylaştıracaktır.

() (2/1652) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.*

Bir önceki teklifte olduğu gibi, Malta teklifinde olduğu gibi, aynı içeriği barındırmaktadır; buna ilaveten, anlaşma, denizcilik ve liman idaresinde, gemi ve tersane inşası ile bakım, onarım ve modernizasyonunda, mesleki eğitim alanında ve denizcilik taşımacılığında bilgi, görüş ve tecrübe paylaşımı öngörmektedir.

Senegal’le denizcilik alanındaki ilişkilerimizin ve iş birliğimizin geliştirilmesi bakımından önem taşıyan anlaşmanın onaylanması için yüce Meclisimizin desteği beklenmektedir.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen, sorusu olan arkadaşımız? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’nci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 21 Şubat 2022 tarihinde Dakar’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1652) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı’nın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Kabul Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında "Tercihli Ticaret Anlaşması"nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1765)(*)

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 6'ncı sırasında (2/1765) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında "Tercihli Ticaret Anlaşması"nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığınca 2 Kasım 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Protokol 8 Kasım 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından (2/1765) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında "Tercihli Ticaret Anlaşması"nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/1765) esas numaralı Teklif 10/11/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Sayın Serim, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; anlaşma kapsamında her iki taraf karşılıklı olarak on beşer tarım ürününe belirlenen tarife kontenjanları çerçevesinde gümrük vergilerini sıfırlamıştır. Bu ürünlerde ihracatçılarımızın Azerbaycan pazarına avantajlı girişlerinin önü açılmıştır. Anlaşmanın ticaret hacimlerine ve özellikle ihracatımıza yansıyan olumlu sonuçları dikkate alındığında taraflar arasında daha fazla üründe pazar açılımı yapılması yönünde kapsamının genişletilmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda hazırlanan ek protokol 29 Nisan 2023 tarihinde Samsun'da imzalanmıştır. Tercihli Ticaret Anlaşması'nı genişleten protokolün oluşturacağı ilave ticaret hacmi Cumhurbaşkanlığımızın belirlediği 15 milyar dolar ticaret hacmi hedefine ulaşma yolunda önemli bir adım olacaktır.

Azerbaycan'la ticaretimizin serbestleştirilmesi kapsamında bu adımları aşama aşama diğer alanlarda ve Türk devletindeki diğer girişimlerimizle desteklemeyi sürdüreceğiz. Protokolün yüce Meclisimizin tarafından onaylanmasının, kardeş Azerbaycan'la ekonomik ve ticari ilişkilerimize ve iki ülke arasındaki bağların daha da güçlendirilmesine önemli katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Anlaşmanın onaylanması için Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklif ile ilgili söz almak isteyen veya sorusu olan arkadaşımız var mı?

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakan Yardımcımız ifade etti, 15 üründe tarife satırlarında değişiklik yapılıyor. Azerbaycan tarafı daha çok Türkiye'den giden sanayi ürünlerine gümrük indirimi sağlıyor, biz daha çok Azerbaycan'dan gelen tarım ürünlerine gümrük indirimi sağlıyoruz. Şimdi, biz bir tarım ülkesiyiz aynı zamanda dolayısıyla tarım ürünlerine bizim indirim sağlıyor olmamızın temel nedeni ne? Çünkü bu, dış ticaret hacminde çok büyük bir artışa neden

(*) (2/1765) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

olmayacaktır. Detaylar var; ayva, dut... Bu arada anlaşmanın birçok yerinde beyaz şarap geçiyor ama ayva ile dutu yazmışsınız, beyaz şarabı Meclise gönderdiğiniz şeye yazmamışsınız. Orada bir özel hassasiyetiniz mi var? Onu da sormuş olayım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Evet, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Vekilim, uygun görürseniz Ticaret Bakanlığı cevap verebilir mi buna?

BAŞKAN FUAT OKTAY – Tabii tabii, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Sayın Milletvekilimin sorusuna şöyle cevap arz edeyim: Ek protokol kapsamında şarap, fermente edilmiş diğer alkollü içkiler, dut, ayva, bazı demir çelik ürünleri, ambalaj malzemeleri, boru ve hortumlar ve alüminyum gibi ürünlerde tarife satırı bazında gümrük vergisi indirimi sağlanmıştır. Bunlar gümrük birliği kapsamında olmayan 11 tarifemiz, o yüzden rahatlıkla verebilmiştik ve ayrıca ilave gümrük vergisi de gümrük birliği kapsamındaki 4 üründe taviz sağlanmıştır. Orada da OGT haddine gelmeden ilave gümrük vergisi üzerinden taviz verdik, Azerbaycan’la anlaşmamız o şekildeydi. Genellikle Azerbaycan’la veya Avrupa Birliğinin serbest ticaret anlaşması imzalamadığı ülkelerle yaptığımız anlaşmalardı. Tarım ürünlerinde taviz vermeyi tercih ediyoruz çünkü sanayi ürünlerinde OGT’den dolayı sınırlamamız mümkün değil Sayın Milletvekilim ve genellikle de sanayi ürünlerinde taviz çünkü bizim de rekabetçi olduğumuz sanayi ürünlerinde taviz almayı tercih ediyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Sayın Salıcı, yeterli midir?

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Yani şarap tarafına da bir açıklama getirirlerse sevinirim. Biliyorsunuz, bizde şarap içmek bir lüks tüketime döndüştü, sürekli vergi artışı var. Vergi artışları devam ediyor ama mesela, Azerbaycan’dan... Ki kardeş ülkemiz, biz ticaretin artmasını destekliyoruz, istiyoruz da.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ HÜSNÜ DİLEMRE – Sayın Başkanım, aslında anlaşmanın ekinde, 220421’de beyaz şarap var, gönderdiğimiz listelerde var. Beyaz şarap 22042193-94-95-97 ve 1980’di; arkasından da 2206’lar, fermente edilmiş diğer içkiler geliyor. Bunlarda 15 bin hektolitreye yıllık bazlı, yüzde 100 gümrük vergisi indirimi tanınmış durumda kota kapsamında.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu olan, görüşü olan arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA “TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI”NI TADİL EDEN
PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 29 Nisan 2023 tarihinde Samsun’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında ‘Tercihli Ticaret Anlaşması’ nı Tadil Eden Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşlar var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Oylarınıza sunuyorum 3’üncü maddeyi: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1765) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1836)*^(*)

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 7’nci sırasında (2/1836) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığınca 27 Kasım 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanması 30/11/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından (2/1836) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak TBMM Başkanlığına sunulmuştur. (2/1836) esas numaralı Teklif 4/12/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Sayın Ekrem Serim’e teklifle ilgili bilgi vermesi için söz veriyorum.

(*) (2/1836) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; anlaşma çerçevesinde ülkemiz ile Katar Devleti ürünleri ticaretinde gümrük vergileri ve eş etkili tüm önlemler anlaşmanın yürürlüğe girişiyle birlikte karşılıklı olarak kaldırılacaktır. Anlaşma, iş dünyamızın Katarlı muhataplarıyla hızlı ve güvenilir ticari ilişkiler kurması amacıyla bir dizi düzenleme öngörmektedir. Bu anlaşma, sanayi ürünlerindeki ihracat ve ithalatta uygulanan gümrük vergileri ile miktar kısıtlamaları ve eş etkili vergi ve önlemlerin kaldırılması başta olmak üzere tarım ürünlerinde taviz değişimi, ticarete teknik engeller, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri, dâhilî vergilendirme, damping, koruma önlemleri, ödemeler, menşe kuralları, hizmet ticareti, telekomünikasyon ve mali hizmetler konularında düzenlemeler içermektedir. Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle mal ticareti, mali hizmetler, telekomünikasyon hizmetleri ve e-ticaret alanlarında kapsamlı ve avantajlı bir ticaret rejimi tesis edilmiş olacaktır. Anlaşma, aynı zamanda Orta Doğu'daki serbest ticaret anlaşması ağımızın genişlemesine, Katar'ın da üye olduğu Körfez İşbirliği Konseyiyle serbest ticaret anlaşması müzakerelerinin yeniden başlatılmasına yönelik süren çalışmalara da katkı sunacaktır.

Katar'la ikili ticarete olumlu katkılarının olmasını beklediğimiz ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmasının onaylanması hususunda yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ben teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen veya sorusu olan arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
TİCARET VE EKONOMİK ORTAKLIK ANLAŞMASININ NOTALARLA BİRLİKTE
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Kasım 2018 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması"nın "Notalar"la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı maddeyle ilgili? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – 2'nci maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1836) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

8.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1611)

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 8'inci sırasında (2/1611) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi bulunmaktadır.

V.- KARARLAR

1.- Dışışleri Bakanlığının, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin (2/1611) Komisyon gündeminden çıkarılması talebine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dışışleri Bakanlığımızın talebine istinaden, (2/1611) esas numaralı Teklif'in bugünkü Komisyon gündeminden çıkarılması hususunda bir talep var.

Öncesinde Dışışleri Bakanlığımızın bir açıklaması var mı gerekçe olarak?

DİŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, malum, Sudan'da yaşanmakta olan ciddi bir insani kriz var, Sudan ordusu ile Hızlı Destek Kuvvetleri arasında süren çatışmalar mevzubahis. Çatışmalarda 13 binin üzerinde kişinin hayatını kaybettiği, 12 binden fazla kişinin yaralandığı; 6,1 milyon Sudanlının ülke içinde yerinden olduğu; 1,5 milyon Sudanlının da çevre ülkelere sığındığı; 24,8 milyon kişinin insani yardıma ihtiyaç duyduğu BM raporlarına yansımıştır.

Bu tablo çerçevesinde, çatışmaların olumsuz etkileriyle insani krizin derinden hissedildiği bu dönemde ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmasının onaylanmasına öncelik verilmesinin ve ülkemizin Sudan'a ilgisinin kamuoyuna bu şekilde yansımalarının yerinde olmayacağı görüşündeyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifin bugünkü Komisyon gündeminden çıkarılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(2/1611) esas numaralı Teklif Komisyon gündeminden çıkarılmıştır. Toplantı boyunca herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için görüşmelere 26 Ocak Cuma günü sizlere gönderilen gündemde belirtilen madde numaraları üzerinden devam edilecektir.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

9.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1607)**

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 9'uncu sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/1607) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması 27'nci Yasama Döneminde görüşülmediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 3 Ekim 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/1607) esas numaralı Teklif 4/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Bununla ilgili bilgi vermek üzere Dışişleri Bakan Yardımcımıza söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; El Salvador, bölgeye yönelik açılım politikamız kapsamında ülkemizin bölgedeki önemli ortakları arasında yer almaktadır. 2020'de El Salvador Ankara'da, ülkemiz de 2022'de El Salvador'da karşılıklı büyükelçilik açmıştır. Dönemin El Salvador Devlet Başkanı Rafael Zaldívar'ın II. Abdülhamit'e yazdığı 5 Şubat 1884 tarihli mektubun diplomatik ilişkilerimizin tesisinin başlangıcı olarak kabul edilmesine dair El Salvador tarafına ahiren bir önerisi olmuştur. Bu kapsamda bakıldığında bu yıl El Salvador'la diplomatik ilişkilerimizin tesisinin 140'ıncı yılını idrak edeceğimizi ifade etmekten memnuniyet duyuyorum.

Aile kökleri bölgemizde bulunan ve El Salvador'da "El Turco" olarak bilinen Cumhurbaşkanı Sayın Nayib Bukele'yi 2022'de ülkemizde misafir ettik. Bukele, ülkemizi ziyareti sırasında TUSAŞ'ta temaslarda bulunmuş, bilahare bir TUSAŞ heyeti 2022 yılı Haziran ayında El Salvador'a bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

Son dönemde firmalarımızın El Salvador'a ilgisi artmaktadır. Anlaşmanın ticaret ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi yoluyla dostane ilişkilerin güçlenmesine atıfta bulunan hükmü, ilişkilerimizin 140'ıncı yıl dönümünde ayrı bir anlam ifade etmektedir. Bu hususlar bağlamında ikili ekonomik ve ticari ilişkilerimizi derinleştirecek bu anlaşmanın onaylanmasında yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerinde görüşü, sorusu olan arkadaşımız? Yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(*) (2/1607) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE EL SALVADOR CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 20 Ocak 2022 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1607) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük’ün özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*10.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1608)**

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 10’uncu sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş’un (2/1608) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

6/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması, 27’nci Yasama Döneminde görüşülmediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 3 Ekim 2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti

() (2/1608) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.*

Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/1608) esas numaralı Teklif, 4 Ekim 2023 tarihinde esas Komisyon olarak Dışışleri Komisyonuna, tali Komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Dışışlerine teklif için söz veriyorum, bilgi arz etmesi için.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Hong Kong’un ardından dünyanın en büyük serbest bölgesi, Panama’da yer alan Kolon Serbest Bölgesi’dir. Hâlihazırda, işlenmiş ürünlerini Kolon’da geçici olarak depolayan şirketler buradan, Amerika Kıtası başta olmak üzere, birçok bölgeye ürünlerini “re-export” yoluyla pazarlamaktadırlar. Bu yönüyle Panama, Güney ve Orta Amerika’nın dağıtım merkezi konumundadır.

Panama, ayrıca, dünyanın en büyük gemi siciline sahip ülkesidir. Ülkelerimiz arasında 2022 yılı Nisan ayında imzalanan ticaret ve ekonomik iş birliği anlaşması, ticaret rakamlarımızın yükselmesini hedeflemektedir.

Panama’yla ilişkilerimizin ve iş birliğimizin sağlamlaştırılması bakımından anlaşmanın onay sürecinin tamamlanması için yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifin tümüyle ilgili görüşü olan veya soru sormak isteyen arkadaşımız? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PANAMA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Nisan 2022 tarihinde Panama’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil edecek özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1649) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1609) () (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre)*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 11'inci sırasında İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un (2/1609) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmesi için sözü Dışışleri temsilcisine bırakıyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdiki adı Esvatini olan Svaziland 1,2 milyonluk nüfusu ve mütevazı yüz ölçümüne rağmen son yıllarda Afrika'nın en hızlı büyüyen ilk 5 ekonomisi arasında yer almaktadır. Güney Afrika Kalkınma Topluluğu ve Güney Afrika Gümrük Birliği üyesi olan Esvatini'nin bölgedeki ticaret ilişkilerimizi ve bölgeye yönelik ticaret stratejimizi tamamlayıcı bir potansiyeli mevcuttur.

Ticari ve ekonomik iş birliği anlaşmasının yanı sıra Esvatini'yle ticaret ve ekonomi ilişkilerimizin yasal altyapısını sağlamlaştırmak amacıyla çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmasını da müzakere ediyoruz.

Türk iş adamlarının güvenli ve istikrarlı bir ülke olarak Esvatini'de yapabilecekleri yatırımlar ve geliştirebilecekleri ticari ilişkilerin, bölgeye yönelik ticari stratejimizin tamamlayıcısı olarak işlev göreceği değerlendirilmektedir. Söz konusu anlaşma tarım, hayvancılık, eğitim, sağlık, enerji ve mineral kaynaklar, balıkçılık, karşılıklı yatırım, bilim ve teknoloji gibi birçok sektörde potansiyel iş birliği alanlarının da değerlendirilmesine fırsat tanıyacaktır.

Bu husus temelinde anlaşmanın onaylanması için yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümüyle ilgili söz almak isteyen?

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Ben.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Buyurun Sayın Torun.

(*) (2/1609) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkanım, Esvatini, eski adıyla “Svaziland” geleneksel olarak HIV/AIDS oranının yüzde 50 olmasıyla, bir de kralının her sene eş seçme törenleriyle bilinen bir ülke. “Land-locked” bir ülkedir, ben burada balıkçılıkla ilgili nasıl bir çalışma yapılacağını merak ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Sayın Serim, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Su ürünleri olarak görmek lazım; Sayın Vekilim, ülkede göller olduğu için, oradaki potansiyel su ürünlerinin geliştirilmesi, ihracatı, ithalatı, bu konudaki ticaret hacmiyle alakalı bir geliştirme alanı olabilir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

İç Tüzük’ün 77’nci maddesi kapsamında önceki dönem Komisyon raporunun ve metninin benimsenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1609) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük’ün özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1613) () (TBMM İçtüzüğü’nün 77’nci maddesine göre)*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 12’nci sırasında İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un (2/1613) esas numaralı Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/05/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmesi için sözü Dışışleri Bakanlığına bırakıyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu, İslam Kalkınma Bankası Grubu bünyesinde ticaret finansmanından sorumlu özerk alt kuruluştur. Kuruma hâlihazırda 45 ülkeyle birlikte İslam Kalkınma Bankası ve 18 kuruluş üyedir. Ülkemiz kurumun 5’inci büyük sermayedarıdır. Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu 2019 yılından 2024’e kadar toplam 23,7 milyar dolar finansman sağlamıştır, 2024 hedefi 6,2 milyar

(*) (2/1613) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

dolardır. Kurum ülkemizin de kuruluşundan 2023 yılı sonuna kadar 5,3 milyar dolarlık finansmanı onaylamıştır. 2017 yılında İslam Kalkınma Bankası Grubunun etkinliğinin artırılması ve Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun idari işleyişinin güçlendirilmesi amacıyla kuruluş anlaşmasında toplantıların yönetimiyle ilgili değişiklik yapılması teklif edilmiştir. Söz konusu teklif 2017 yılında İslam Kalkınma Bankası Grubu 42'nci Governörler Kurulu yıllık toplantıları sırasında gerçekleştirilen Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Genel Kurulunun onayıyla kabul edilmiş ve 18 Mayıs 2017 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kabul edilen kararla kuruluş anlaşmasının “Başkan, Genel Müdür ve Yöneticiler” başlıklı 25'inci maddesinin (1), (3) ve ve (4)'üncü paragraflarında değişiklikler yapılmaktadır. Başkan Vekilinin başkanlık etmesine imkân vermektedir bu teklif. Bu değişikliğe uygun olarak (3)'üncü paragrafta da daha önce düzenlenmiş olan Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu genel müdürünün başkana vekalet edeceği hükmüyle, (4)'üncü paragrafta düzenlenmiş olan genel müdürün anlaşmazlık durumunda oy kullanabilmesi hükmü bağlanmıştır.

Ülkemiz açısından önem taşıyan Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun kuruluş anlaşmasıyla ilgili kanun teklifinin iç hukukumuzda aktarılması hususunda yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

İç Tüzük'ün 77'nci maddesi kapsamında önceki dönem Komisyon raporunun ve metnin benimsenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yine, İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1613) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/52)

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 13'üncü sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/52) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

V.- KARARLAR (Devam)

2.- Dışışleri Bakanlığının, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin (2/52) Komisyon gündeminden çıkarılması talebine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY – Yine, Dışışleri Bakanlığımızın talebine istinaden, (2/52) esas numaralı Teklif'in bugünkü Komisyon gündeminden çıkarılması talebi bulunmaktadır.

Talebin gerekçesini alabilir miyiz Sayın Serim.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Tacikistan anlaşmasıyla ilgili, anlaşmanın yazımı ve teknik detaylarıyla ilgili bazı hususlar tespit edildi. Metnin yeniden gözden geçirilmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, anlaşma teklifinin, kanun teklifinin gündemden çıkarılmasını önermekteyiz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Dışışleri Bakanlığının talebine istinaden (2/52) esas numaralı Teklif'in bugünkü Komisyon gündeminden çıkarılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dolayısıyla, (2/52) esas numaralı Teklif komisyon gündeminden çıkarılmıştır. Aynı şekilde, toplantı boyunca herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için görüşmelere sizlere 26 Ocak Cuma günü gönderilen gündemde belirtilen madde numaraları üzerinden devam edilecektir.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

14.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1629) ()*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 14'üncü sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/1629) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

6/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşması 27'inci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma, 3/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından yenilenecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak TBMM Başkanlığına sunulmuştur. (2/1629) esas numaralı Teklif, 4/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Dışışleri Komisyonuna, tali komisyon olarak da Millî Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde görüşü olan veya sorusu olan arkadaşlarımız varsa söz verebilirim. Yok.

Bakanlığın söyleyeceği bir şey var mı bununla ilgili, vermek istediği bilgi var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Portekiz'le alakalı ikili ilişkilerimizin önemli, olumlu geliştiğini ifade etmek istiyorum Başkanım.

(*) (2/1629) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekli.

Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alandaki İş Birliği Çerçeve Anlaşmasına Dair Kanun Teklifi'ne yüce Meclisimizin desteğini beklemekteyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Az önce görüştüğümüz Malta'yla ilgili anlaşmaya benzer bir durum da burada var; burası da NATO üyesi, 2013'te gelmiş, 2013'ten bu yana Portekiz'le bu anlaşma bekliyor. Sözlerimi özel olarak tekrar etmek istemiyorum ama bunlar izahı kolay, mümkün olan şeyler değil maalesef yani burada bir tedbire ihtiyaç var.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul ediyoruz, dolayısıyla bununla ilgili Bakanlığımızdan bir açıklama istedik, bir liste istedik zaten; onunla ilgili de gerekli tedbirleri alır, devam ederiz. Yani geçmişimiz bizim tamamen temizleyerek gidiyor olmamız lazım ve bunun tekrarlanmamasıyla alakalı da gerek bizden, Meclisten kaynaklı gerek Bakanlıklardan buna müsaade etmeyecek şekilde süreci güncellemekte fayda var, bunu yapalım.

Sorusu olan veya görüşü olan başka arkadaşımız? Yok.

Teklifin tümüyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PORTEKİZ CUMHURİYETİ ARASINDA
ASKERİ ALANDA İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 6 Mayıs 2013 tarihinde Lizbon'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1629) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1636) ()*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 15'inci sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş'un (2/1636) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

27/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşması 27'nci Yasama Döneminde görüşülemediğinden kadük kalmıştır. Bahse konu anlaşma 3/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından yenilenerek Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. (2/1636) esas numaralı Teklif 4/10/2023 tarihinde esas Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali Komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Serim, Komisyonumuzu bilgilendirin lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun kıymetli üyeleri; gelecek dönemde askerî alandaki yüksek seviyeli iş birliğimizin savunma sanayisi alanına da taşınması iki ülke arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu kapsamda, savunma sanayisinin her türlü alanında elde ettiğimiz imkân ve kabiliyetleri neticesinde ortaya çıkan ürünlerin Senegal tarafından kullanılması sadece Senegal'de değil genel olarak Batı Afrika'da güvenliğin sağlanmasına da katkı sunacaktır. Bu çerçevede, ülkemiz ile Senegal arasında mevcut iş birliğinin daha da ileri bir seviyeye taşınması bakımından bu anlaşmanın onaylanması büyük önem taşımaktadır.

Senegal'le askerî iş birliğimizi güçlendirecek bu anlaşmanın onaylanması için yüce Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen, sorusu olan arkadaşımız?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ben varım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Yunus Bey, buyurun lütfen.

(*) (2/1636) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, 10'uncu maddede doğrudan askerî istihbarat başlığı var. Benzer askerî çerçeve anlaşmalarında bu başlık bulunmuyor bizim yaptığımız incelemelerde; bunun özel bir sebebi var mı acaba? Bu konu hakkında bir bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI ANLAŞMALAR ŞUBE MÜDÜRÜ ALBAY YILMAZ ÇETİN - Sayın Başkanım, Sayın Milletvekili; askerî çerçeve anlaşmalarında benzer maddeler bulunmaktadır. Askerî istihbarat mübadelesine ilişkin pek çok anlaşmada bu maddeler yer almaktadır. Yani bu anlaşmaya özel bir madde değildir bu. Askerî istihbarat mübadelesi çerçevesinde karşılıklı olarak iki ülkenin istihbarat kurumları askerî istihbarat alanında yıllık toplantılar icra etmektedir. Dolayısıyla, bu ülkeye özel bir düzenleme değildir.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Yunus Bey, tamam mıdır?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen, sorusu olan arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 22 Şubat 2022 tarihinde Dakar'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Maddeyle ilgili söz almak isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nei maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1636) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sabırınızı zorladığının farkındayım, son 4 anlaşıma kaldı. Hazır bir araya gelmişken bunu tamamlamaya çalışalım.

16.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1630)() (TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesine göre)*

BAŞKAN FUAT OKTAY – Gündemin 16'ncı sırasında İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/1630) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmeniz için Sayın Serim sözü size bırakıyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YASİN EKREM SERİM – Sayın Başkan, Rusya ile Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle Ukrayna'ya komşu olan Moldova'nın istikrarı bölge için önem kazanmıştır.

Bu kapsamda Moldova'yla gelişen ilişkilerimiz doğrultusunda askerî eğitim iş birliği tamamlayıcı anlaşmasıyla, askerî iş birliği alanlarının çeşitlendirilerek geliştirilmesi ve aynı zamanda bu iş birliği ayrıntılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda anlaşmanın onay işlemlerinin ülkemizce de tamamlanması önem arz etmekte olup bu süreçte yüce Meclisimizin desteği beklenmektedir.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT OKTAY – Ben teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili sorusu veya görüşü olan arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü hakkında görüşmeler tamamlanmıştır.

İç Tüzük'ün 77'nci maddesi kapsamında önceki dönem Komisyon raporunun ve metninin benimsenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(*) (2/1630) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

(2/1630) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük'ün özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Kuruldaki oylama dolayısıyla bugün toplantımızı burada tamamlamayı öneriyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyelerimiz, gündemdeki diğer maddeleri tamamen atlıyoruz.

Komisyonumuzda bugün kabul edilen uygun bulma kanun tekliflerine ilişkin hazırlanacak raporlara muhalefet şerhi vermek isteyen üyelerimizin şerhlerini en geç 5 Şubat 2024 Pazartesi saat 15.00'e kadar Başkanlığa göndermelerini de rica ediyorum.

Yine, kapatmadan önce, tüm tekliflerin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dolayısıyla diğer teklifleri ertelediğimiz için sizler tarafından gündeme getirilecek başka bir husus yoksa Dışışleri Komisyonunun 28'inci Yasama Döneminin 7'nci Toplantısını kapatıyorum.

Komisyon üyelerimize, Bakan Yardımcımıza ve bakanlıklarımızın çok değerli temsilcilerine yürekten teşekkür ediyorum arkadaşlar.

İyi çalışmalar diliyorum.

Kapanma Saati: 16.58

